

Nous capitells vells

Els atemptats contra el patrimoni històrico-artístic tenen orígens molt diversos, des de l'ideològic al purament lucratiu i al col·leccionista. El cas de l'església Vella sembla, a ulls de tothom, un exemple evident del primer tipus: incendiada com a conseqüència de l'onada anticlerical que seguí l'alçament militar franquista, més tard s'ensorrà fruit d'una acció que sempre ha estat molt polèmica. Fos com fos i siguin de qui siguin les responsabilitats, amb les exculpacions que calgui d'aquells que van fer el possible per preservar les obres d'art, el que resulta clar i evident és que el període de la passada guerra fou nefast per a l'únic edifici alcoverenc que gaudeix de la consideració de monument històrico-artístic.

Dèiem, però, que hi ha altres tipus d'expoliació. Cremada i aterrada, l'església Vella en continuà patint. Acabada la guerra, es procedí a agençar-ne les ruïnes. S'encarregà la direcció de l'obra a l'arquitecte vallenc Cèsar Martinell. De llavors data la conversió de l'indret en jardí, la neteja d'escombraries i la reconstrucció d'algun fragment; en concret, la reposició d'alguns capitells que havien caigut.

Reposició, dèiem? No. Reposar vol dir tornar a posar, és a dir, posar en un lloc una cosa que ja hi era. I una observació contrastada de les fotografies velles amb la realitat actual ens permet de veure que aquella

reposició no es va produir. Algú que estava al cas va fer còpies dels capitells i les va instal·lar en lloc dels originals. Avui podem veure quins són autèntics i quins no perquè aquells tenen restes de guix i aquests, en canvi, són nets i no estan gens erosionats. Els originals que no foren reposats, segons que sembla, formen part de l'ornamentació d'un mas de per aquesta comarca. Que a l'església, per raons pràctiques, hi hagi reproduccions potser està bé. Però els originals, ¿no haurien de ser al Museu o, almenys, en un lloc públic?

C.E.A.

Ambdues fotografies són del mateix indret, un doble capitell de l'església Vella representa dos animals fantàstics enfrontats. La superior, procedent del Museu Municipal d'Alcover, és anterior a l'incendi i ensulsiament de l'edifici; la segona, realitzada per J. M. Roig i R. M. Madorrán, data de 1981. És fàcil observar que, tot i que l'indret és el mateix, els capitells no són els mateixos.

